

حنظله بادغیسی

حنظله بادغیسی تاجیک تبار آریان ، در ردیف اولین گویندگان پارسی دری پس از اسلام قرار دارد ، اما فصاحت و بلاغت کلامش او را از دیگر شاعران نخست، ممتاز کرده است. و در عهد طاهریان می زیسته است. سال وفاتش را هدایت 219 هـ. ، ودکتر محمد معین 220 هـ. ذکر کرده اند. نظامی عروضی از قول احمد بن عبدالله خجستانی - یکی از امرای آل طاهر (مقتول 262) دیوان شعری را به وی منسوب می کند. برخی معتقدند که این ابیات به جهت انسجام و فصاحت ، نمی تواند متعلق به اوایل قرن سوم باشد ، مگر آنکه بعداً اصلاح شده باشد. از احوال این شاعر بیش از این نمی دانیم و از اشعارش تنها 5 بیت شامل 2 قطعه دو بیتی و یک مفرد به دست آمد. که هم مخیل و هم موزون و مقفاست :

« شعر »

یارم سپند اگر چه بر آتش همی فگند
از بهر چشم ، تا نرسد مرورا گزند
او را سپند و آتش ناید همی به کار
با روی همچو آتش و با خال چون سپند

کی سپزگی کشیدمی ز رقیب

گـر بدی یا، مهـتربان با من

مهـتری گـر به کام شیر درست

شو خطر کن ز کام شیر بجوی
یا بزرگی و عزو نعمت و جاه
یا چومردانت مرگ رو با روی (1)

منابع و مأخذ

- 1 - « شاعران بی دیوان - قرن سوم ، چهارم و پنجم هجری قمری » ، مؤلف : دکتر محمود مدبری .
- « لباب الالباب » ، مؤلف : عوفی ، ص 241.
- « مجمع الفصحا » مؤلف : رضا قلی خان هدایت ، ج 1 بخش 2 ص 600.
- « سخن و سخنوران » ، مؤلف : فروزانفر ، ص 15.
- « تاریخ ادبیات در ایران » ، مؤلف : دکتر ذبیح الله صفا ، ج 1 ص 179.
- « مجله معارف » ، نویسنده : صادقی ، نخستین شاعر فارسی سرای ، 1362 ، شماره 2 .
- نوشته : پوهاند دکتر محمد حسین یمین : پیشینه تاریخی زبان پارسی دری ، در صفحه :

[www.khawaran.com/ProfYemeen_](http://www.khawaran.com/ProfYemeen_PishinaiTarikhiFarsiDari.htm)
PishinaiTarikhiFarsiDari.htm - 194k -